

İstanbul Sözleşmesi İçin Birlikte Kampanyası “Kaldığımız Yerden Devam – Toplumsal Cinsiyet Eşitliği İçin Birlikte” adlı Küresel Bir Forum düzenledi

İstanbul Sözleşmesi İçin Birlikte (United4IstanbulConvention) Kampanyası kapsamında, küresel kuzey ve güneyden katılımcılar ile kesişimsel ve ulusötesi dayanışma yoluyla toplumsal cinsiyet ve hak karşıtı saldırılar ile mücadele etme stratejileri hakkında 7 Aralık 2021’de “Kaldığımız Yerden Devam-Toplumsal Cinsiyet Eşitliği İçin Birlikte” adlı küresel bir forum düzenlendi.

Kaldığımız Yerden Devam

**Toplumsal Cinsiyet Eşitliği
İçin Birlikte**

Tarih / Date:
7 Aralık, 16:00 – 19:00 İstanbul
December 7, 14:00 – 17:00 pm CET

Açılış Konuşması / Opening Speech:
Andrea Petö,
Toplumsal Cinsiyet Çalışmaları Bölümü, Orta Avrupa
Üniversitesi / Department of Gender Studies at Central
European University

Etkinliğe katılmak için formu doldurmayı unutmayınız. / Please fill the registration form.

**UNITED for
ISTANBUL
CONVENTION**

Getting Back on Track

**United for Gender
Equality**

Kolaylaştırıcılığını Şehnaz Kıymaz Bahçeci’nin yaptığı oturumun açılışından sonra söz alan Biljana Ginova, kampanyanın amacını, faaliyetlerini ve bakış açısını açıklayan bir açılış konuşması yaptı. Biljana, İstanbul Sözleşmesi İçin Birlikte Kampanyası’nın, öncelikle Türkiye’nin İstanbul Sözleşmesi’nden çekilme kararını kınamak ve bu karardan vazgeçilmesi için savunuculuk yapmak ve daha da önemlisi, sözleşmenin toplumsal cinsiyet temelli şiddetin önlenmesindeki önemini vurgulamak üzere bir araya gelen, Türkiye’de, Avrupa’da ve uluslararası düzeyde çalışan 20’den fazla örgüt tarafından başlatıldığını belirtti. Ayrıca, kampanya grubu içinde feministlerin ve LGBTQİ+ aktivistlerinin yürüttüğü kapsayıcı ve katılımcı tartışmaların, toplumsal cinsiyet eşitliğine yönelik küresel bir tehdidin varlığını ve Türkiye’nin sözleşmeden çekilmesinin hem Avrupa’da hem de küresel bağlamda etkileri olabileceğini açıkça ortaya koyduğunu ifade etti. Biljana, İstanbul Sözleşmesi İçin Birlikte Kampanyası kapsamında şimdiye dek düzenlenen etkinlikleri kısaca özetleyerek tüm dünyadan yaklaşık 2000 kişi ve örgütün kendi kişisel mesajları ile katıldığı çevrimiçi küresel eyleme dikkat çekti. Sözlerine ise şu an için 23 örgütten oluşan kampanyadaki katılımcıların sadece sayıca değil, aralarındaki dayanışmanın da artmasını umduğunu vurgulayarak son verdi.

Biljana’dan sonra forumun ilk ana konuşmacısı olan Andrea Petö, İstanbul Sözleşmesi’ne yönelik saldırıların ulusötesi olduğunu, dolayısıyla bu saldırılara verilecek yanıtın da ulusötesi olması gerektiğini vurgulayarak konuşmasına başladı. Profesör Petö’nün konuşmasının ana hatları aşağıdaki gibiydi:

“İstanbul Sözleşmesi’nin (İS) önemli bir dönüştürücü potansiyeli var. Sözleşme metni hakkında pek çok akademik tartışma mevcut. Sözleşme ile ilgili tartışmalar altı konu etrafında sürmekte: sözleşmenin nasıl hazırlandığı; hangi kavramların kullanıldığı; ceza hukukunun bir yanıt olup olmadığı; ulusal ceza hukukunun uluslararası ceza hukuku ile ilişkisi; mağdurları (aynı zamanda göç ve sığınmacılar ile ilgili konularla da ilişkili olarak) koruyup korumadığı; ulusal düzey, ulusötesi düzey ve sözleşmenin onaylanması arasındaki bağlantı.

Karşı karşıya olduğumuz saldırının türünü tartışmak için daha önceden kullanılan açıklayıcı çerçeveler bulunuyor. Bu bir geri tepme mi? Eski güzel günlere geri dönebilir miyiz? Bu problemleri bir soru, zira hiçbir zaman eski güzel günler yaşanmadı. Otoriterizm ile mi karşı karşıyayız? Bu, iki savaş arasında yaşanan yıllarda çok kullanılan bir kavram. Bu bir mafya devleti mi? İlliberal anayasacılık mı? Çalışma arkadaşım Weronica Grezebalska ile “mantar devlet” (*polypore state*) kavramını kullanıyoruz. Böyle bir biyolojik mecaz bulup kullanmamızın nedeni devletlerin nasıl işlediğini anlamamızı sağlaması. Devletlerin nasıl işlediğini anlarsanız, ona karşı mücadele etmek ve strateji oluşturmak daha kolaylaşır. Liberal olmayan bu mantar devletler; paralel kurumlar, güvenlik anlatıları ve ailecilik ile çalışıyor. Bu paralel kurumlar, paralel araştırma enstitüleri, paralel üniversiteler, paralel STÖ’ler paralel insan hakları bildireleri ve belgeleri yaratıyor. Liberal olmayan devletler arasında, mevcut hükümetlerarası insan hakları belgelerini ortadan kaldırarak yerine yeni belgeler yaratmayı amaçlayan hükümet düzeyinde çeşitli tartışmalar yapılıyor. Güvenlik anlatıları ile çalışıyorlar, o yüzden her şey bir tehdit haline geliyor: göçmen tehdidi, toplumsal cinsiyet çalışmaları yapan akademisyenlerin oluşturduğu tehdit, LGBTQİ+ aktivistlerinin oluşturduğu tehdit... Mantar devletler ile ilgili bir diğer husus da ailecilik. Ailecilik, aile kavramı ile ilgili çok yeni bir siyaset biçimi ve bireyler yerine topluluğa, hayal edilen bir topluluğa odaklanan yeni bir çerçeve.

Son yıllarda benim zaten reaktif tepki (*reactive reaction*) olarak adlandırmakta olduğum olguyu gördük. İnsan hakları savunucuları ve STÖ’ler proaktif davranmak yerine gelişmelere tepki gösteriyor. Tepkiye tepki vermek son derece yorucu ve zaman alıcıdır. Tam da bu nedenle çalışma arkadaşlarınızla konuştuğunuzda herkes çok bitkin ve yorgun olduğunu söylüyor. Sürekli olarak reaktif olmak aktivistlerin enerjisini yok ediyor. Ayrıca, beşeri/sosyal bilimleri ve bilgi üretiminin diğer unsurlarını kontrol etmek için ulusötesi politika transferlerinin izini sürmeyi şimdiye dek başaramadık ve işte bu nedenle ben bu harika toplantıyı memnuniyetle karşılıyorum. Bu fikir alışverişi yapmanın bir yolu. Çünkü biliyorsunuz toplumsal cinsiyet karşıtı kuvvetler Brezilya’da Facebook sitesine belli bir fotoğraf koyduğunda emin olun ki o fotoğraf bir hafta içinde Estonya’da, Portekiz’de de ortaya çıkacak. Bu mantar hakkında durup düşünelim. Bugünkü ana mesajım bu: Özgür bir dünya düzeni için temel olan hak mücadelemiz geçmiş için değil, gelecek için verdiğimiz bir mücadele ve yeni stratejiler gerektiriyor. Bunlar, ulusal çerçevenin ve STÖ’ler için lütuftan ziyade sıkıntı olan

donör bağımlılığının ötesine geçen ve muhatapların çoğunluğuna hitap eden yeni bir dil yaratan stratejiler olmalı.

Forum, Andrea Petö'den sonra GREVIO Komitesi Başkanı Iris Luarasi'nin yaptığı ikinci ana konuşmayla devam etti. Iris Luarasi'nin video mesajında vurguladığı konular şu şekilde özetlenebilir:

İstanbul Sözleşmesi, kadınlara yönelik şiddet ve ev içi şiddetin önlenmesi için bağlayıcı yükümlülükler belirleyen etki alanı en geniş yasal belge. 47 Avrupa Konseyi üyesinin 34'ü sözleşmeyi imzalamıştır. Moldova Parlamentosu sözleşmenin onaylanmasına ilişkin kanun teklifini onayladı. Kazakistan ve Tunus, sözleşmeye katılması için Bakanlar Komitesi tarafından davet edildi. Ve pek çok ülke sözleşmenin onaylanması için çalışıyor.

Şu an İstanbul Sözleşmesi'nin bu kadar gündemde olup hakkında konuşuluyor olmasının nedeni bazı toplumların daha muhafazakar olması değil. Bunun da etkisi var ancak bu esas neden değil: Sözleşmeye ilişkin sorun çıkaranlar kadın haklarına karşı çalışan belli birtakım ulusötesi aktörlerin oluşturduğu gruplar. Bu gruplar çeşitli araç ve aktörler vasıtasıyla yalan ve yanlış bilgi yaymakta. Uluslararası kuruluşlar tarafından yapılan farklı araştırmalardan öğrendiğimize göre yasal bilgi notları, sosyal medya kampanyaları ve sahte haber kuruluşları yaratmak suretiyle strateji oluşturmuşlardır. Çeşitli yayın ve araştırmalardan sonra artık bağlam hakkında net bilgiye sahibiz. Ulusötesi aktörler ve toplumsal cinsiyet karşıtı aktivizm stratejileri Avrupa'da İstanbul Sözleşmesi karşıtı bir tepki yarattı. Sözleşmeyi yok etmek için çok yüksek miktarlarda para aktarıldığını artık biliyoruz. Bazı ülkelerde yeni anlatılar geliştirilerek kullanılan sözcük dağarcığı değiştiriliyor. Bu üzücü adım, bu mühim sözleşmenin önemli katkıları hakkında bilgi paylaşmak ve kadınların şiddetten uzak bir yaşam sürdürmesini temin etmek için sarf ettiğimiz çabaları artırmamız gerektiğine dair kuvvetli bir hatırlatma niteliğinde.

Forum, ana konuşmalardan sonra, uluslararası örgütlerden gelen aktivistlerin deneyimleri ve aktivizm çalışmalarına dair paylaşımları ile devam etti. İlk konuşmayı AWID'den (Kalkınmada Kadın Hakları Derneği) Anissa Daboussi yaptı. AWID'in çalışmaları ve küresel bağlamıyla ilgili kısa bir tanıtımla sözlerine başlayan Anissa, köktendinciliğin gelişen çeşitli biçimleri ile milliyetçiliğin birleştirilmesi karşısında toplumsal cinsiyet ve cinsellik ile ilgili hakların ciddi anlamda tehdit altında olduğunu ve toplumsal cinsiyet ve cinselliğin, toplumsal cinsiyet karşıtı ideolojiler ve ataerkillik için temel bir meşguliyet konusu olduğunu hatırlattı. Anissa daha sonra, hak karşıtı eğilimler, aktörler ve stratejiler hakkında OURs (Hakların Evrenselliği Gözlemevi) ile iş birliği içinde hazırladıkları *Rights at Risk* (Risk Altındaki Haklar) başlıklı son raporlarını sundu. Raporla ilgili olarak Anissa, hak karşıtı aktörlerin sadece bireyleri değil, aynı zamanda köktendincilik, milliyetçilik, beyaz üstünlükçülüğü, aşırı muhafazakar ve diğer aşırı baskıcı hareketler ile ilişkili kuruluşları içerdiğini ve bunların ittifaklardan oluşan ulusötesi ağlar olduğunu söyledi. Bu ağlar çok taraflılığı ve BM kuruluşlarının meşruiyetini zedelemek için kampanyalar düzenliyor, BM toplantılarında STÖ komitelerinin içine sızarak ya da

eğitimler aracılığıyla çok taraflı insan hakları sistemini zayıflatmak üzere bu sistemin içinde faaliyet gösteriyor. Ulusal, bölgesel ve uluslararası düzeylerde kullanılan, en ön planda olan söylemlerden biri toplumsal cinsiyet kuramıyken, bir diğer söylem ise insan haklarının ideolojik sömürgeleşme ve kültürel emperyalizm olduğunu iddia eden kültürel emperyalizm söylemi. Üçüncü bir söylem ise aile üyelerinin korunmasının aksine aile kurumunun korunmasını önceleyen, aileciliğin korunması ve ailenin kurumsallaştırılması söylemi. Anissa, bu durum ile mücadele için feminist ittifaklar kurmaya ve dayanışmaya çağırarak konuşmasını tamamladı.

İkinci konuşmada *Wissenschaftszentrum Berlin*'den (Sosyal Bilimler Merkezi Berlin) İrem Tuncer Ebetürk ve Jelena Cupac, toplumsal cinsiyet karşıtı aktörlerin BM süreçlerine nasıl müdahale ettiklerine ilişkin yaptıkları araştırmaları paylaştı. Jelena ve İrem, toplumsal cinsiyet karşıtı grupların sosyalleşme sürecinin arkasındaki mekanizmaya dair teori geliştirmeye çalıştıklarını ve feminist STÖ'lerin şimdiye dek BM içinde başarı elde ettiği her yöntemi taklit etmek anlamına gelen "rekabetçi taklitçilik" kavramını geliştirdiklerini söyledi. Ayrıca, basit anlamıyla farklılıkların öne çıkarıldığını, "bize karşı onlar" gibi söylemler ile karşı tarafların birbirini varoluşsal bir tehdit olarak algıladığını ve siyasi kutuplaşmanın hakim olduğunu belirtti. Jelena ve İrem'in gözlemlediği bir diğer yaklaşım ise güçlü ahlakçı söylem. Bu siyasi kutuplaşma, politika ile ilgili olmaktan ziyade, gerçekten de iyi ve kötü arasında bir savaş olduğu hissini vermekte ayrıca hem feministler hem de feminist karşıtı aktörler ötekini gayri meşru ve kötü kuvvetler olarak kavramsallaştırmaktadır. Kutuplaşmış siyasete karşı nasıl tepki vermek gerektiğini sorarak sözlerine son veren Jelena ve İrem, feministlerin bu tür siyasete misilleme yapması halinde artık oyunun kurallarını belirleyemeyeceklerine ve feminist karşıtı aktörlerin oyunun kurallarını koyacağına, feministlerin ise sadece bu oyuna dâhil olacağına dair uyarıda bulundu.

Coalition Margins (Sınırdakilerin Koalisyonu) Kuzey Makedonya ekibinden Irena Civetkovik, konuşmasında yoksulluk, güç ilişkileri, yolsuzluk, çevre kirliliği ve iklim değişikliği gibi politik konuları toplumsal cinsiyet ve cinsellik konularına mümkün oldukça yaklaştırmının önemini belirtti. Irena'ya göre, sadece bireyler ya da belli bazı STÖ'ler değil, dünya görüşlerimiz, ideolojilerimiz ve siyasi gündemlerimiz saldırı altında. Irena ayrıca toplumsal cinsiyet karşıtı hareketlerin uydurdukları sahte haberler ile ahlaki panik, sosyal kutuplaşma ve bölünmeden faydalandığını vurguladı ve sosyal kutuplaşmanın ele alınması için aktivistlerin toplumsal cinsiyet eşitliği, cinsel özgürlük ve üreme sağlığı hakları ile ilgili olumlu ve destekleyici savlar geliştirmesini önerdi.

Polonya'daki Love Does Not Exclude Association'dan (Sevgi Dışlamaz Derneği) Hubert Sobeski, Polonya'nın sağcı koalisyonunun Orban'ın toplumsal cinsiyet karşıtı politikalarını temel alan bir kopyala-yapıştır stratejisini benimsediğini söyledi. Hubert, toplumsal cinsiyet karşıtı grupların, sıradan insanlar oldukları ve yaptıkları politikanın sıradan insanlar için olduğu gibi bir yanılısma yaratmaya çalıştıklarını belirtti. Bununla birlikte Hubert, bu grupların çalışma yöntemlerine bakıldığında bunları sadece ulusal düzeyde değil aynı zamanda uluslararası düzeyde de çok benzer yollarla hareket eden bir sosyal mühendislik olarak tarif etmenin mümkün olduğunu ekledi.

Hubert'ten sonra Mor Çatı Kadın Sığınağı Vakfı'ndan Ceren Akkaya sözü aldı. Ceren, İstanbul Sözleşmesi'nden çekilme kararından itibaren meydana gelen gelişmelerden bahsetti. Ceren, Haziran ayında Mor Çatı'nın kadınlara yönelik şiddetin nedenlerini araştırmak için yeni kurulan meclis komisyonunun toplantısına davet edildiğini aktardı. Toplantıda Mor Çatı'nın hükümetin kadınlara yönelik şiddetin nedenlerini araştırmasının gerekli olmadığını bunun yerine toplumsal cinsiyet temelli şiddetin önlenmesinde temel yol haritası olan İstanbul Sözleşmesi'ni uygulamasının gerekli olduğunu vurgulaması üzerine, AKP milletvekilleri tarafından sözlerinin kesildiğini belirtti. Ceren, Türkiye'nin İstanbul Sözleşmesi'nden resmi olarak çekildiği tarihte ilan edilen kadınlara yönelik şiddete ilişkin son eylem planından da bahsetti. Toplumsal cinsiyet eşitliği kavramının 30 kez kullanıldığı bir önceki eylem planının aksine, yeni eylem planında bu kavramın hiç kullanılmadığına dikkat çekti. Kadınların haklarını korumak için mücadele etmeye devam etme konusunda Türkiye'deki güçlü feminist hareket ve feminist dayanışmaya olan inancını paylaşarak sözlerini tamamladı.

Bir sonraki konuşmada, AFDA'dan (Asociacion Familias Diversas de Argentina) Andrea Rivas, Arjantin'de translar ve non-binaryler için istihdamda kotaların uygulanmasını öngören sosyal kapsayıcılık kanunlarının yürürlüğe sokulması; Kadın, Toplumsal Cinsiyet ve Çeşitlilik Bakanlığı'nın kurulması gibi pandemi döneminde gerçekleşen olumlu gelişmeleri paylaştı ve olası bir aşırı sağ hükümete karşı ekonomik özerkliğin önemine dikkat çekti. Andrea, Arjantin'de ele almaya çalıştıkları diğer önemli konular arasında yolsuzluk karşıtlığı ve LGBTQİ+ hakları ile ilgili kesişimsel bir gündeme sahip olmayı, yeni ittifaklar yaratmayı ve feminist fonlama bakımından hareketin ekonomik güçlenmesini vurguladı.

Andrea'dan sonra sözü KAOS GL'den Umut Güven aldı. Umut, Türkiye'deki LGBTQİ+ hareketi için en zorlayıcı konunun, Türkiye Cumhurbaşkanı'nın İstanbul Sözleşmesi'nin

LGBTQİ+’lar tarafından “manipüle edildiğini” iddia ettiği resmi açıklama olduğunu söyledi. Umut, insan hakları alanında çalışan STÖ’lerin bu açıklamaya gereken tepkiyi göstermediğini belirterek bu duruma üzüldüklerini ifade etti. Umut konuşmasında, bilhassa sivil alanın her geçen gün daraldığı bu günlerde hak savunucuları için “esenlik” kavramının esas olduğunu da belirtti. Umut, hak savunucularının esenliğinin genellikle göz ardı edildiğini ancak bunun sadece gündelik yaşamlarımızdaki tehditlere karşı mücadele etmek için gerekli gücü yaratmak için değil, aynı zamanda sürdürülebilir olması bakımından da siyasi hareketimiz için zaruri olduğunu vurguladı.

Bir sonraki konuşmayı Erzincan’da yerel bir kadın hakları örgütü olan Katre Kadın Danışma ve Dayanışma Derneği’nden Arzu Kepez ve İlknur Akbaba’dan dinledik. Arzu ve İlknur, İstanbul Sözleşmesi’ne ilişkin tartışmaların başlamasının yaşamlarını nasıl etkilediğine dair deneyimlerini paylaştı. Arzu ve İlknur, yerel kamu kurumlarının, kurum içi eğitimler dâhil olmak üzere resmi hiçbir çalışmada “toplumsal cinsiyet” ve “toplumsal cinsiyet eşitliği” terimlerini kullanmadığını söyledi. Arzu ve İlknur’a göre, Erzincan’daki kadınlar, devletin özellikle İstanbul Sözleşmesi’nden çekilmesinden sonra kadınları korumadığını düşündüğü için kanunları ya da haklarını öğrenmenin kendileri için pek bir anlam ifade etmediğine inandıklarını belirtti. Arzu ve İlknur, İstanbul Sözleşmesi’nin uygulanması ve kadınların güçlenmesi; AKP’nin baskıcı politikalarına, özellikle küçük illerde, gerçek bir tehdit teşkil ettiği için sözleşmeden çekilme kararının arkasında yatan esas motivasyonun kadınlar ve LGBTQİ+’lar üzerinde baskı kurmak olduğunu söyledi.

Son konuşmayı, Feminist Dış Politika Merkezi’nden (CFFP) Damjan Denkovski yaptı ve toplumsal cinsiyet karşıtı hareketin nasıl işlediğine dair yaptıkları araştırmayı paylaştı. Damjan, yerel dinamiklere odaklandığımız ve değişiklik gösteren bu dinamiklere mümkün uygun yanıtlar geliştirebildiğimiz sürece gücümüzü daha iyi seferber edebileceğimizi belirtti. Damjan,

toplumsal cinsiyet karşıtı hareketin, hak temelli hareketler arasındaki parçalanmaları kullanması nedeniyle sadece küçük çevreler içinde çalışmayı bırakmanın gerekli olduğunu vurgulayarak toplumsal cinsiyet karşıtı anlatılar karşısında ittifaklar halinde çalışmanın ve büyük koalisyonlar kurmanın önemini vurguladı.

Etkinliğin ikinci bölümünde katılımcılar, otoriter rejimlere ve onların iş birliği yaptığı toplumsal cinsiyet karşıtı gruplara karşı direnmek için bazı taktikler paylaştı. Bir katılımcı, Afgan kadınlar için düzenledikleri yerel bir kampanyadaki deneyimlerini paylaşırken başka bir katılımcı mücadelenin sürdürülebilirliği için para yatırımı yapmanın ve feminist bir temel finansman sağlamanın önemini vurguladı. Bazı katılımcılar, insanların toplumsal cinsiyet karşıtı söylemleri, sahte haberleri ve yanlış bilgileri reddetmesi için rasyonel kaynaklar sağlamanın yeterli olmadığını, bunun yerine hikaye anlatımları ya da gerçek hayattan öyküler gibi diğer iletişim yollarıyla insanların duygularına hitap edilmesi gerektiğini dile getirdi. Bir katılımcı, hükümetlerin ve siyasetçilerin gelip geçici olduğunu ancak insanların kalıcı olduğunu ve bu nedenle baskıcı hükümetlere karşı savaşıırken umudumuzu asla yitirmememiz gerektiğini söyledi; katılımcıların geri kalanı da bu görüşe katıldı.

Forum sırasında üstünde durulan temel konular ve önerileri şu şekilde özetleyebiliriz:

- Karşı karşıya olduğumuz durum bir “geri tepme” değildir. Bunun yerine, paralel kurumlar, güvenlik anlatıları ve ailecilik ile çalışan “mantar devlet” olarak adlandırılacak yeni bir devlet biçimi ile karşı karşıyayız. Hükümetlerarası mevcut insan hakları belgelerinin yerine yeni belgeler koymak amacıyla paralel kurumlar ve STÖ’ler yaratıyorlar; göçmenleri, toplumsal cinsiyet alanında çalışan akademisyenleri ve LGBTQİ+’ları tehdit olarak gösteren güvenlik anlatıları ile çalışıyorlar ve bireylere odaklanmak yerine aileye odaklanıyorlar. Bugün küresel düzeyde karşı karşıya olduğumuz toplumsal cinsiyet karşıtı stratejilerle savaşmak için öncelikle bu devletlerin nasıl işlediğini anlamamız gerekir.
- İnsan hakları savunucuları ve STÖ’ler olarak olup bitenlere karşı reaktif olmak yerine proaktif olmamız gerek; zira reaktif bir mücadele yorucu olduğu kadar zaman da kaybettiren bir eylem.
- Toplumsal cinsiyet karşıtı gruplar birbirlerini taklit ettikleri için, bu grupların kullandıkları bilgi üretimin unsurlarını kontrol etmek üzere ulusötesi politika transferlerinin izini sürmeye dikkat etmeliyiz.
- Mücadelemiz geçmiş için değil, gelecek için; bu nedenle ulusal çerçevenin ve donör bağımlılığının ötesine geçen yeni stratejilere ihtiyaç var.
- İstanbul Sözleşmesi’ne bazı toplumlarda muhafazakarlık nedeniyle itiraz edilse de bu itirazın esas sebebi yüklü miktarda para aktarılan ulusötesi aktörlerin yürüttüğü sistematik saldırılar.
- Hak karşıtı aktörler, sadece bireyleri değil, aynı zamanda köktendincilik, milliyetçilik, beyaz üstünlükçülüğü ve aşırı muhafazakar ve diğer aşırı baskıcı hareketler ile ilişkili olan kurumları da içermektedir.
- Siyasi kutuplaşmaya dahil olup toplumsal cinsiyet karşıtı grupların kullandığı söylemlere karşı misilleme yapmaktan kaçınmalıyız çünkü misilleme yaptığımızda

oyun kurucu konumumuzu kaybederiz ve toplumsal cinsiyet karşıtı gruplar oyunun kurallarını belirler hale gelir.

- Yoksulluk, güç ilişkileri, yolsuzluk, çevre kirliliği ya da iklim değişikliği gibi politik konuları toplumsal cinsiyet ve cinselliğe ilişkin konulara mümkün olduğunca yakınlaştıran kesişimsel bir bakış açısı önemli; zira dünya görüşümüz, ideolojilerimiz ve siyasi gündemlerimiz bir bütün olarak saldırı altında.
- Toplumsal cinsiyet karşıtı gruplar, sıradan insanlar gibi görünmeye ve tüm politikalarını da sıradan insanlar içinmiş gibi göstermeye çalışıyor; ancak sosyal mühendislikten başka bir şey değiller.
- Yolsuzluk karşıtı ve LGBTQİ+ hakları ile ilgili kesişimsel bir gündeme sahip olmak, yeni ittifaklar kurmak ve feminist finansman bakımından hareketin ekonomik olarak güçlendirilmesi çok önemli. Ayrıca, hak savunucularının esenliğini göz ardı etmemeliyiz, bu mücadelemizi sürdürülebilir kılmak için de elzem.
- Küçük çevreler ve ittifaklar içinde çalışmayı bırakmalıyız; bunun yerine toplumsal cinsiyet karşıtı anlatılara karşı koymak için büyük koalisyonlar kurmalıyız çünkü toplumsal cinsiyet karşıtı hareket hak temelli hareketler arasındaki parçalanmaları kullanmakta. Ayrıca, yerel mücadeleleri inceleyip onların deneyiminden öğrenmek her zaman değerlidir.
- Hikaye anlatımı ya da gerçek hayattan öykülerin paylaşılması gibi yollarla insanların duygularına hitap etmek iyi bir strateji olabilir.
- Son olarak, hükümetler ve siyasetçiler gelip geçici, insanlar ise kalıcı olduğundan hükümetlere karşı mücadele ederken umudumuzu asla yitirmemeliyiz.

Forumu düzenleyenler, forumun ve İstanbul Sözleşmesi İçin Birlikte Kampanyası'nın ilerideki faaliyetlerinin, toplumsal cinsiyet ve hak karşıtı saldırılar konusunda tüm dünyadan feministler, LGBTQİ+'lar ve insan hakları savunucuları arasında küresel bir diyalogu teşvik etmesini umduklarını belirterek ve farklı hareketlerde çalışan aktivistleri tüm eşitsizliklere karşı mücadele etmek için çabalarını birleştirmeye çağırarak forumu sonlandırdı.